

VEM

8 små filmer för de riktigt små av Jessica Laurén.

REKOMMENDERAS: Från 3 år.

LITTERÄR FÖRLAGA

Filmen består av åtta fristående berättelser om Lilla Nalle och hennes vänner, baserad på Stina Wirséns bilderböcker.

BERÄTTELSENA

1. Vem blöder?

Alla djuren hamrar och spikar. Katten sågar sig i benet och blir lessen.

2. Vem är borta?

Lilla Nalle går vilse i ett stort varuhus.

3. Vem är arg?

Lilla Nalle leker med klossar och katten vill vara med. Men Nalle tycker att katten inte ska få vara med och slår honom.

4. Vem är söt?

Djuren retas och säger att katten är ful. "Gult är fult", tycker djuren.

5. Vems mormor?

Lilla Nalle är och hälsar på mormor samtidigt som sin kusin som också säger att mormor är hans mormor.

6. Vem bestämmer?

Lilla Nalle vill inte gå och lägga sig. Men stora Nalle säger att han måste.

7. Vem är död?

Fågeln farfar är död och fågeln är lessen.

8. Vems byxor?

Djuren vill ut och leka. Men ute är det kallt och först måste de sätta kläderna på.

PRAKTISKT OM FILMerna

Programmets totala längd är 30 minuter, vilket kan vara ganska långt för riktigt små barn.

Därför rekommenderar vi att man väljer ut några filmer som man visar. Varje film är en skild berättelse och mellan 3 och 4 minuter lång.

Filmerna kommer efter varandra med en plansch och ett ordningsnummer:

Det är inte heller meningen att man ska leka alla lekar som nämns här, utan precis som att man väljer filmer, så väljer man ut ett tema eller en lek som man använder under genomgången. Ibland kan det också räcka med själva diskussionen och man behöver inte leka.

FILMERNAS TEMAN

Det är ganska stora och starka frågor som behandlas i de olika berättelser. Men det är frågor som barn nog redan i 3 – 5 års åldern funderar över. Det handlar till exempel om att retas, om att bli arg eller borttappad. Men också om att det är roligt att leka tillsammans och hur man kan hjälpa varandra.

LEK OCH DISKUTERA

Man kan börja med att fråga vilka djur som fanns i filmerna (Lilla Nalle, Stora Nalle, Fågeln, Katten, Kaninen)? Man kan också fråga barnen om djuren var flickor eller pojkar? Och varför barnen tror det?

Efter detta ber man barnen härma de olika djuren. Samtidigt kan man visa och peka i någon av böckerna.

Sedan delar man ut kriterier och den A4 som finns sist i denna handledning. Man ber barnen färglägga djuren. Åt de som blir först färdiga säger man att de ska rita skojiga hattar på djuren.

Det här kan egentligen räcka, men vill man ännu fortsätta kan man gå in på de olika filmernas tema. Vad man då behöver är en nalle (den behöver inte se ut som nallarna i filmerna, det kan också vara ett annat djur, till exempel en kanin). Man förklarar att den nalle man har med sig liknar inte riktigt nallarna i filmerna.

I den **första filmen** skadas två av djuren. Vilka och vad händer? Hur ska man göra när man tröstar någon? Visa med nallen hur man gör (man ger nallen till ett barn)? Sedan till ett annat osv tills man tycker det räcker.

I den **andra filmen** tappar Stora Nalle bort lilla Nalle. Hur ska de hitta varandra? Nu ber man

barnen blunda eller gå ut ur rummet och så gömmer man Nallen någonstans i rummet (på ett enkelt ställe, man kan till och med låta en arm eller ett öra synas).

När barnen kommer tillbaka berättar man om om det är "fågel", "fisk" eller "mittemellan": högt upp, lång ned eller just mittemellan. När någon kommer nära saken, säger gömmaren att det "bränns" och kommer någon väldigt nära, kan det vara "jättehet". Är den långt borta, är det "kallt" och ännu längre bort "iskallt".

Sedan får barnen springa runt i rummet och söka nallen.

När nallen hittas, kan man fråga om barnen tror att nallen blev ledsen när den gick vilse? Och vad ska man då göra när den hittas (trösta)? Hur?

I den **tredje filmen** blir någon arg. Vem? Varför blir man arg? Hur gör barnen när de blir arga eller ledsna? Varför ville inte lilla Nalle i filmen att katten skulle få vara med och leka?

Här kan man då leka kattleken: Barnen sätter sig i en ring och en är katt. Hen får sätta sig i mitten. Sedan ska "katten" krypa fram till någon i ringen och jama klagande tre gånger. Barnet ska då svara "stackars lilla kisse" tre gånger full av medlidande. Hen måste göra detta utan att skratta, om hen skrattar blir hen katt nästa gång.

I den **fjärde filmen** retas de andra djuren med katten och säger att katten är ful. "Gult är fult", tycker de. Tycker barnen att katten är ful? "Gul är ful" låter bra därför att "gul" och "ful" rimmar, men "gul" rimmar ju också på något annat: "kul". Lika bra kunde de andra djuren ha ropat "gul är kul".

Ni kan sedan förklara vad rim är och tillsammans hitta på en rimsaga. Försök gå igenom alla djuren och hitta på något som rimmar, Varje barn får vara ett av djuren som finns i filmen och när deras djur nämns stiger de fram och de andra barnen rimmar:

Det var en gång en **katt**,
som bodde i en .....
Hans kompis var en **nalle**,
Som inte hette ....
Katten och Nallen lekte ofta
med en **kanin** som var mycket ....
Då kom en **fågel**,
Som ville ha ....

Fågel kan vara lite knepigt och den kanske inte finns något som rimmar på det? Men barn brukar alltid ha förslag.

Vill man variera vad som rimmar på vad kan man slå upp orden i rimlexikonet på nätet:

<http://dblex.com/rimlexikon/>

Den femte filmen handlar om avundsjuka och habegär. Vems mormor / farmor är det egentligen? Kan man äga en annan människa precis som en leksak? Filmen handlar också om empati, att kunna leva sig in i andras känslor. Här måste man komma i håg att alla barn inte har mor- och farföräldrar.

Man kan fråga vem som har och låta dem berätta vad de brukar göra när de är hos dem? Bruka mor- och farföräldrar berätta om vilka lekar de lekte.

Här kan man sedan ta en lek som också lektes på mor- och farföräldrarnas tid. Blindbock, kurragömma och Följa John är klassiker som alla generationer lekt:

En deltagare utses till John. De andra deltagarna ställer sig på ett led efter John. Nu ska de andra deltagarna följa John och göra exakt som han gör. Här kan man ha de djur man sett i filmerna som tema. När John kommer tillbaka till den plats han började på, får nästa i ledet vara John.

Den sjätte filmen handlar om vem som bestämmer. Lilla Nalle måste lägga sig – åtminstone tycker Stora Nalle så. Men Lilla Nalle vill ännu vara vaken. Varför tror ni att Stora Nalle bestämt att Lilla Nalle ska gå och lägga sig?

Vem är det som bestämmer allt? Hemma? I Finland? Bestämmelser och regler finns överallt – också i dagis och förskolorna. Varför tror ni det behövs regler? Be barnen nämna någon regel.

När man leker en lek, är det någon som bestämmer om hur leken ska lekas eller är det så?

Nu kan man leka en lek där barnen själva får bestämma: Alla barnen sätter sig i en ring. Ett av barnen kastar nallen till någon annan och säger "du duger". Den som tar emot nallen frågar: "Till vad". Den som kastat får då bestämma, till exempel "hoppa på ett ben", "hoppa groda", "slå kullerbytta", "härma en gris" osv. Meningen är att man ska försöka hitta på så löjliga saker som möjligt. Sedan är det den som tagit emot nallen som ska kasta den vidare och bestämma vad den som tar emot nallen ska göra. Ju snabbare leken går, desto roligare är den.

Den sjunde filmen handlar om döden. Fågeln farfar är död och det är begravning. Mamma säger att farfar levte färdig. Fågeln undrar var farfar är

nu? – Det är det ingen som vet, säger hens föräldrar.

Vad tror barnen händer när man dör? Har kan man låta barnen rita på baksidan av bilden med filmens djur, hur de ser på döden. Hur ser döden ut och vad händer?

Den åttonde filmen handlar om att man i misstag kan ta någon annans kläder när man ska gå ut. Det är inte alltid så lätt att hitta sina egna kläder.

Här kan man avsluta med att leka en enkel, men rolig lek: Alla sätter sig i en ring på golvet. En går ut ur rummet eller får blunda. Två barn byter tröja/skor eller något annat klädesplagg med varandra. Nu gäller det för barnet som blundade att gissa vilka två barn som bytt kläder. Man turas om att blunda/gå ut.

LYCKA TILL!

YEM?